

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Cerhovice, okres Beroun

267 61 Cerhovice 217

Identifikátor školy: 600 043 045

Zřizovatel: Obec Cerhovice, 267 61 Cerhovice 10

Školský úřad Beroun, S. K. Neumanna 1141, 266 01 Beroun

Termín konání orientační inspekce: 9. - 11. listopad 1999

Čj.	022 396/99-5067
Signatura	ob2ct104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Časová dotace předmětu v 1. - 9. ročníku je v souladu se schváleným učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Tematické plány až na dílčí nedostatky odpovídají osnovám (např. v 5. ročníku je zařazeno učivo druhy číslovek, skloňování číslovek, které v osnovách tohoto ročníku není uvedeno). Podle zápisů v třídních knihách odpovídá obsah probíraného učiva osnovám. Nevyučují se nepovinné předměty se vztahem k českému jazyku. Materiální vybavení kabinetu českého jazyka je nedostatečné.

Na 1. stupni vyučují předmětu třídní učitelky, na 2. stupni výuku zajišťují dvě učitelky; s výjimkou jedné vyučující mají ostatní příslušnou odbornou způsobilost. Výuka na 1. stupni probíhá v kmenových třídách, na 2. stupni se většinou vyučuje buď v učebně zeměpisu, nebo v pracovně českého jazyka a hudební výchovy.

Celkem bylo hospitováno v šesti hodinách, z toho čtyři ve II. - IV. třídě. Vyučující na 1. stupni promyšleně uplatňovaly metodické a didaktické postupy. Žáci pracovali tvořivým způsobem, řešili problémové úkoly. V průběhu výuky byly účelně zařazeny hry a scénky, prolínaly jí mezipředmětové vztahy (hudební výchova, literární výchova, dopravní výchova). Učitelky žáky pozitivně motivovaly a průběžně hodnotily; dokázaly vytvořit příjemnou pracovní atmosféru. Žáky vedly k hodnocení práce druhých a k sebehodnocení.

Ve dvou vyučovacích jednotkách chyběly relaxační prvky, v jedné hodině byla opomenuta vstupní motivace a převažoval frontální způsob výuky. Jen ojediněle byla využita didaktická technika. V závěru dvou hodin nebylo provedeno shrnutí učiva a zhodnocení výkonů žáků. V průběhu vyučovacího procesu učitelky dbaly na rozvoj komunikativních dovedností žáků a na dodržování psychohygienických zásad.

Na 2. stupni bylo hospitováno v VII. a VIII. třídě. Vyučovací jednotka slohového vyučování byla založena na řízeném rozhovoru a na práci s odborným textem. Hodina byla málo dynamická, chyběla dostatečná vstupní i průběžná motivace. Kladně je třeba hodnotit práci se Slovníkem cizích slov, individuální přístup k integrovaným žákům. I když vyučování bylo málo podnětné, žáci se přesto snažili zodpovědně plnit úkoly zadávané vyučující. Jednotvárný průběh měla výuka v VIII. třídě, převažovaly frontální činnosti, závěr vyplnilo zařazení krátké písemné samostatné práce. V obou hodinách byli žáci průběžně hodnoceni za své výkony. Účelně bylo využito mezipředmětových vazeb. Shrnutí učiva a celkové vyhodnocení nebylo provedeno. Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly v hospitovaných hodinách dobré, dohodnutá pravidla spolupráce a komunikace byla žáky respektována.

Plánování a příprava výuky je hodnocena na 1. stupni jako velmi dobrá, ojediněle až vynikající, na 2. stupni jako dobrá. Personální podmínky jsou velmi dobré. Materiální podmínky vykazují nedostatky. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení jsou na 1. stupni velmi dobré, na 2. stupni dobré. Interakce a komunikace je na dobré až velmi dobré úrovni.

Celková úroveň výuky na 1. stupni je velmi dobrá, na 2. stupni je průměrná, negativa a pozitiva v rovnováze.

Matematika

Celkem bylo sledováno šest vyučovacích hodin v 5. - 9. ročníku u dvou vyučujících. Většina hodin matematiky se vyučuje v odborné učebně, kde je možno využít některé didaktické pomůcky. Zbývající hodiny jsou vyučovány v pracovně fyziky. Názorné pomůcky jsou

používány minimálně, zpětný projektor využíván není. Vyučující mají zpracované časové tematické plány. Vlastní příprava na jednotlivé hodiny není aktivní a vychází převážně z rutiny a ze zkušenosti vyučujících. Z hlediska psychohygienických podmínek je nevhodná stavba rozvrhu matematiky v VI. třídě, kdy čtyři hodiny výuky jsou stlačeny do tří dnů, po kterých následují čtyři dny bez výuky. Organizace, formy a metody byly rozdílné. Vyučující 5., 6. a 9. ročníku se někdy snaží pomocí skupinového vyučování a vnitřní diferenciací měnit pasivní přijímání žáků na aktivní podílení se na výuce. Vyučující zbylých ročníků používá klasickou frontální metodu výuky s využitím křidy a tabule, za převládající pasivity žáků. Ve sledovaných hodinách vyučující prokazovali nižší pedagogickou zdatnost, někdy zapomínali uvést cíl hodiny a nikdy se v závěru hodiny nedostali ke shrnutí, zopakování a upevňování probrané látky. Výuka často zasahovala do přestávky. Motivace a hodnocení žáků je vedena pouze klasifikací. Interakce a komunikace mezi vyučujícím a žákem se řídí dohodnutými pravidly, kde vysokou dominantou je učitel a jeho pomocníkem je klasifikace. V rámci výuky byl v IX. třídě zadán standardizovaný test znalostí, který úspěšně vyřešilo 53,4% žáků.

Plánování a příprava výuky má značné rezervy, personální a materiální podmínky výuky jsou průměrné. Organizace, formy a metody výuky jsou rozdílné - u jednoho vyučujícího je nevyhovující, u druhého se snahou o zkvalitnění. Motivace a hodnocení má silné nedostatky. Interakce a komunikace je nevyhovující.

Celkově sledované hodiny byly velmi málo efektivní s hodnocením průměrným až se silnými nedostatky.

Anglický jazyk

Výuku anglického jazyka ve škole zajišťuje učitelka, která dosud nemá pedagogickou ani odbornou kvalifikaci. Ve škole pracuje předmětová komise jazyků. Počty hodin anglického jazyka pro jednotlivé třídy jsou v souladu s učebním plánem. Probírané učivo odpovídá osnovám daného předmětu. Žáci 7. - 9. ročníku mohou navštěvovat hodiny volitelného předmětu konverzace v angličtině, pro zájemce z VIII. tříd je zaveden nepovinný předmět anglický jazyk. Žákům III. třídy nabízí škola kroužek anglického jazyka. Pro jazykovou výuku je zařízena učebna s řadou demonstračních nástěnných pomůcek, vyzdobená obrazy reálií anglofonních zemí. V různých ročnících jsou používány učebnice z různých řad a vydavatelství. Pracovní sešity si hradí žáci sami, podle sdělení ředitele školy s tímto postupem rodiče souhlasí. Hospitováno bylo celkem ve čtyřech hodinách. Dvě hodiny, sledované na 1. stupni, měly pestrou stavbu, využito bylo didaktických her i nahrávek s hlasy rodilých mluvčích. Po značnou část hodin děti aktivně pracovaly a měly dobré znalosti. Atmosféra ve třídách byla příjemná, komunikace měla velmi dobrou úroveň. V rozporu s filozofií vzdělávacího programu Základní škola však učitelka kladla značný důraz na nácvik gramatických jevů v rámci gramatického systému. Zařazeny byly překlady, žáci často přestupovali z jazyka. Vyučující využívá v průběhu hodin pobídky a pochvaly, značná část motivace se však opírá o klasifikaci. Žáci si vedou slovníčky a jsou ze znalosti slovní zásoby klasifikováni. Obě hodiny jsou hodnoceny jako dobré.

Práce v hodinách VII. a IX. třídy byla dobře připravena a organizována. Použito bylo zvukových nahrávek, samostatná práce byla opravována pomocí zpětného projektoru, dobře bylo využito učebních textů, při práci žáci většinou zůstávali v cizím jazyce. Hodiny splnily stanovené výukové cíle. I zde však vyučující značnou měrou opírá svoji metodiku o psaní a zkoušení slovíček a o časté zadávání domácích úkolů. Hodina v VII. třídě je hodnocena jako průměrná, v IX. třídě jako velmi dobrá.

Vyučující zaznamenala značný pokrok ve znalosti anglického jazyka a zlepšení užívaných forem práce a metodických postupů. Při rozhovoru prokázala konkrétní znalost problémů

svěřených integrovaných žáků, speciální přístup v hodinách nebyl pozorován.

Plánování a příprava výuky anglického jazyka mají průměrnou úroveň, stejně jako personální a materiální podmínky. Z hlediska psychohygienických podmínek je zhlédnutá výuka hodnocena jako velmi dobrá. Formy a metody práce, motivace a hodnocení i výsledky výuky jsou průměrné. Velmi dobrá byla komunikace mezi učitelkou a žáky.

Celkově je výuka anglického jazyka hodnocena jako průměrná.

Zeměpis

Výuku zajišťují dvě vyučující bez odborné způsobilosti. Plánování a příprava na vyučování se většinou podřizuje obsahu používaných učebnic. K výuce je využívána průměrně vybavená odborná učebna. Metody a formy výuky ve sledovaných hodinách byly založeny především na verbalismu vyučujícího s nízkou mírou rozvoje komunikativních dovedností žáků a s téměř žádným působením na vizuální vnímání mladších žáků. U starších žáků, přestože se vyučující pokoušela hodiny vést formou besedy, velkou většinu hodiny strávila v monologu. Z vystupování žáků bylo zřejmé, že nejsou zvyklí na výuku vedenou způsobem diskuse a přemýšlení o problému. Vyučující předkládala látku povrchně bez širších souvislostí. Ve sledovaných hodinách chyběl závěr s upevněním probrané látky.

Plánování a příprava výuky je průměrná. Personální zajištění výuky je nevyhovující. Materiální podmínky jsou průměrné. Organizace, metody a formy výuky jsou nevyhovující. Motivace, hodnocení, interakce a komunikace mají silné nedostatky.

Celkově byly sledované hodiny velmi málo efektivní se silnými nedostatky.

Tělesná výchova

Výuka byla sledována v 5. - 9. ročníku u tří vyučujících. Pátý ročník vede odborně a pedagogicky způsobilá vyučující. Sledovaná výuka odpovídala věku a nárokům na žáky. Součástí výuky byly názorné ukázky, metodické návody i opravy špatně provedeného pohybu. Vyučující v 6. - 9. ročníku nejsou odborně způsobilé. Ve sledovaných hodinách sice prokázaly, že jsou schopny žákům určit náplň hodiny, ale výuka postrádala odbornost. Žáci nemají možnost poznat názorné ukázky zvládnutého pohybu, přesná pravidla her a metodické návody nácviku. Pro výuku se využívá hřiště v blízkosti školy a při nepřízni počasí menší tělocvična. Vybavení pomůckami je nedostačující. Škola postrádá větší množství míčů na odbíjenou, košíkovou a házenou nezbytných pro efektivní výuku her. Organizace vyučování tělesné výchovy do jednoho dvouhodinového bloku týdně je z hlediska psychohygieny žáků nevyhovující.

Součástí výuky tělesné výchovy je pravidelné pořádání lyžařského výcvikového zájezdu. Z předložené dokumentace posledního výcviku vyplývá, že škola se neřídí závazným pokynem MŠMT ČR čj. 24 799/93-50. Dokumentace postrádá program zájezdu v rozsahu 42 hodin. Zájezdu se účastnil nedostatečný počet pedagogických pracovníků. Lyžařští instruktoři neměli platná osvědčení o způsobilosti vést lyžařský výcvik.

Podmínky výuky jsou v oblasti užívaných prostorů průměrné, ve vybavení pomůckami jsou nedostatečné. Plánování a personální podmínky jsou ve sledované páté třídě velmi dobré ve třídách druhého stupně nevyhovující. Organizace tělesné výchovy je nevyhovující. Užívané metody a formy práce jsou v V. třídě velmi dobré, ve třídách 2. stupně nevyhovující. Motivace a hodnocení v V. třídě je velmi dobrá, na 2. stupni se silnými nedostatky. Interakce a komunikace byla ve sledovaných hodinách dobrá.

Celkové hodnocení sledované výuky bylo v V. třídě velmi dobré, na 2. stupni nevyhovující.

Přírodopis

Předmět je v 6. - 9. ročníku dotován dvěma hodinami týdně, počet hodin odpovídá učebnímu plánu. Vyučuje se podle učebních osnov s ekologickým zaměřením. Obsah učiva je rozvržen do jednoduchých tematických plánů, které vychází z učebnic ekologického přírodopisu a odpovídají učebním standardům; laboratorní práce jsou zařazovány. Personální složení pedagogického sboru neumožňuje plně odbornou výuku ve všech třídách, zajištěna je pouze v 9. ročníku. Předmět vyučují dva učitelé. Prostorové i materiální podmínky mají dobrou úroveň. Na odbornou pracovní navazuje kvalitně vybavený kabinet, učebna přírodopisu je funkční a pro žáky podnětná. Předností je operativní umístění vyučovací techniky, včetně automatického zatemnění.

Hospitovány byly čtyři hodiny. V 9. ročníku měla kvalifikovaná výuka z hlediska časové struktury, organizace a sledu činností, metod i forem vysokou didaktickou úroveň. Hodina se vyznačovala výraznou dynamikou, zkušený učitel neustále vytvářel prostor pro aktivity žáků, učivo aktualizoval, zařazoval do systému, dobře vysvětloval a dokumentoval. Atmosféra byla pracovní, založená na pozitivních osobních vztazích, s přiměřenou mírou náročnosti i přátelství. Žáci jsou přístupem učitele a jeho osobností k předmětu kladně motivováni, vztah podněcuje interakci a komunikaci.

Další tři hodiny již neměly stejně kvalitní průběh. Sledované hodiny měly stejnou „klasickou“ strukturu, opakovaly se stejné nedostatky. Např. neproduktivní individuální zkoušení bez zaměstnání třídy, bez pomůcek, bez časové přípravy žáka, pouze na ústní otázky učitele. Hodnocení nemělo motivační efekt. Nová látka byla žákům vždy prezentována jako výklad. Zde byl evidentní nedostatek odborných znalostí, učivo nebylo jasně strukturované, učitelka se dopouštěla nepřesností. Více se „vyučovalo“ než naučilo, učební proces byl založen pouze na pasivním vnímání a frontálním zaměstnávání tříd, využívání pomůcek mělo nízkou efektivitu. Přes množství záporů nelze paní učitelce upřít zodpovědnou přípravu a snahu, pozitivní je také její vztah k žákům.

Odborná výuka v 9. ročníku byla hodnocena jako vynikající, v ostatních třídách jako ještě vyhovující s převahou negativ a s výraznými nedostatky.

Fyzika

Fyzice ve všech třídách vyučuje učitel s dlouhodobou praxí a se stanovenou odbornou i pedagogickou způsobilostí. K výuce fyziky (a současně k výuce chemie) je určena speciální učebna s přímým vstupem do kabinetu. Sbírkové pomůcky jsou částečně zastaralé, k dispozici jsou demonstrační pomůcky i některé soupravy pro frontální žákovské práce. Ve všech třídách je dodržován učební plán předmětu. Osnovy jsou plněny. Podle možností jsou vypracovány některé doporučené laboratorní úlohy.

Hospitováno bylo po jedné hodině v šesté, sedmé a osmé třídě. Dvě z těchto hodin měly obdobnou klasickou stavbu. Na začátku bylo uvedeno opakování a zkoušení, v hlavní části byl zařazen výklad s vhodnou demonstrací a na konci hodiny žáci pořizovali zápis do sešitů, pamatováno bylo na shrnutí probraného učiva. Pozornost i aktivita žáků v těchto hodinách nebyla na potřebné úrovni. Pro hodinu v VI. třídě zvolil vyučující částečně činnostní pojetí výuky. Zájem žáků i komunikace zde byly na dobré úrovni. Žáci po značnou část hodiny iniciativně pracovali. V závěru inspekce byl žákům IX. třídy zadán standardizovaný test, jehož výsledky naznačují nižší úroveň znalostí.

Plánování a příprava hodin fyziky mají vesměs průměrnou úroveň. Materiální podmínky jsou průměrné, personální obsazení předmětu je velmi dobré, psychohygienické podmínky průměrné. Organizace a metody výuky mají citelně slabá místa, motivace je většinou málo

účinná, interakce a komunikace jsou na průměrné úrovni, ve výsledcích výuky se jeví výrazné nedostatky.

Sledovaná výuka předmětu měla citelné nedostatky.

Chemie

Předmět je vyučován pouze v 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně, v souladu s učebním plánem. Obsah učiva odpovídá vzdělávacím standardům a učebním osnovám, i když tematický plán pouze kopíruje obsah používaných učebnic. Laboratorní práce jsou zařazovány. Škola nemá učitele s příslušnou odborností, v posledních letech chemii vyučuje zkušený pedagog s aprobací pro přírodopis. Předmět se vyučuje v odborné pracovně, která zároveň slouží výuce fyziky. Původní rozvody plynu, elektrického proudu a vody již nejsou plně funkční, učebna je zařazena do plánu rekonstrukcí. Přesto třída stále působí dobrým dojmem, je upravená a vybavená učební technikou, navazuje na ni malý pomůckový kabinet. Materiální zajištění laboratorním sklem, chemikáliemi a různými pomůckami odpovídá požadavkům základní výuky.

Hospitovány byly dvě hodiny. Obě splnily učební cíle, v obou panovala velmi dobrá atmosféra. Učitel účelně využil veškerý čas, žáci pracovali v přiměřeném tempu, hodiny měly dynamiku. I když převažovaly frontální učební formy, žáci byli neustále podněcováni k aktivní spolupráci s učitelem, k vyvozování vztahů a využití dosavadních znalostí i zkušeností. Učivo bylo velmi často aktualizováno a dobře strukturováno, uplatňovalo se hledisko upotřebení v praxi. Učitel nové poznatky žákům přibližuje s dostupnou názorností, např. dobře provedeným a využitým demonstračním pokusem. Tvořivě využívá různých forem skupinového hodnocení, uvážlivě zachází s klasifikací. Odborná rizika byla zjištěna pouze v oblasti chemického názvosloví, které nemají žáci dobře zažitě a jehož vyvozování a procvičování je nutné věnovat zvýšenou pozornost.

Obě hodiny měly velmi dobrou didaktickou úroveň. Stupeň hodnocení - velmi dobrý.

Přírodověda

Sledovány byly dvě hodiny ve 4. a 5. ročníku, ve kterých vyučovaly kvalifikované učitelky s dlouhou pedagogickou praxí. Obsah učiva odpovídal učebním osnovám, materiálně je předmět dobře zajištěn. Kvalitní příprava učitelek se promítla do vlastní organizace hodin. Děti dostaly dostatek prostoru pro aktivní prožitkové učení, pro využití dosavadních zkušeností a vlastní tvořivost i komunikaci. Atmosféra hodin byla vstřícná a podnětná, umocňovaná osobními a vřelými vztahy mezi učitelkami a žáky. Cíleně je vytvářen kladný vztah k přírodě a ochraně životního prostředí. Z hlediska obsahu učiva je nutné důslednější zaměření na téma výchova ke zdraví.

Obě hodiny splnily své cíle, didakticky byly hodnotné. Stupeň hodnocení - velmi dobrý.

Občanská výchova

V souladu se schválenými učebními plány je v 6. - 9. ročníku vyučována jedna hodina občanské výchovy týdně. Časové tematické plány jsou zpracovány velmi stručně, některé body jsou nekonkrétní - např. Otázky a úkoly, Opakování (IX. třída). Výuku ve všech ročnících zajišťují učitelky bez příslušné odborné způsobilosti. Je zřízena speciální učebna pro společensko - vědní předměty a pro vyučování v komunitním kruhu. V 7. a 9. ročníku jsou učebnice rozdávány žákům jen pro příslušnou hodinu, jejich počet je nižší než počty žáků.

Uskutečnily se dvě hospitace, po jedné hodině v VII. a IX. třídě. Vyučovací jednotka v IX. třídě byla založena na frontální práci a verbálním způsobu výuky. Pracovalo se jen s učebnicí, nebyly zařazeny žádné názorné materiály. Zápis nového učiva byl žákům diktován, kontrolní

prvky při této činnosti nebyly využity. Závěr hodiny byl věnován písemnému testu z nové látky, nemohla být tak provedena okamžitě zpětná vazba a analýza chyb. Hodina postrádala zařazení rozličných vyučovacích metod a prvků aktivního učení.

Výuka v VII. třídě byla založena na skupinové práci. Žáci řešili problémové úkoly, měli možnost hodnotit výkony ostatních. Zařazení modelových situací nebylo vhodně zvoleno. V obou hodinách bylo učivo aktualizováno, učitelky využívaly příklady z praktického života i zkušenosti žáků. Byl jim dán prostor pro vyjádření svých názorů a poznatků, jejich výkony byly průběžně hodnoceny.

Plánování a příprava výuky občanské výchovy - negativa a pozitivita jsou v rovnováze. Personální a materiální podmínky jsou ještě vyhovující. Organizace, formy a metody výuky mají průměrnou úroveň, objevují se i citelně slabá místa. Motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako dobré.

Celkové hodnocení sledované výuky občanské výchovy je průměrné, negativa a pozitivita jsou v rovnováze.

Výtvarná výchova, hudební výchova

Předmět výtvarná výchova je dotován ve 4. - 7. ročníku dvouhodinovým blokem, v ostatních třídách se vyučuje pouze jedna hodina týdně. Prostorové a materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré; na 2. stupni se využívá odborná učebna, v posledních letech byla vytvořena i malá keramická dílna. V pedagogickém sboru je několik učitelek s odborností pro výtvarnou výchovu nebo s předpoklady pro tvořivý výtvarný projev, předmět je vyučován odborně. Kvalitní výuka výtvarné výchovy má na škole dlouhou tradici, prezentuje se v různých soutěžích, na výstavách, a je zřejmá i z nápadité a netradiční výzdoby školy. Hospitovány byly tři hodiny u dvou učitelek.

Společným znakem hodin na 2. stupni byla velmi pečlivá a zodpovědná příprava. Téma bylo vždy podnětné, provokovalo žáky k přemýšlení a fantazii, k osobnímu vyjádření a prožitku. Žáci pracovali vždy ve skupinách, kooperativními formami učitelka cíleně usiluje o posilování a zlepšování jejich sociálních vztahů. Jediným problémem bylo chování žáků v úvodních částech hodin. Učitelka s krátkou pedagogickou praxí nedisponuje dovednostmi, kterými dokáže žáky od počátku zaujmout a získat, v osobním projevu chybí přiměřená míra dynamiky. Po metodické stránce bylo vedení výtvarných činností hodnotné, hodiny dobře splnily své cíle.

Výuka početné spojené třídy s dětmi 1. a 2. ročníku byla ukázkou profesionální pedagogické práce, kde se zúročovala dlouholetá zkušenost, odbornost, organizační předpoklady a vřelý vztah k dětem. Hodina byla v daných podmínkách hodnocena jako vynikající.

Učební plán pro hudební výchovu je ve všech třídách dodržován. Všechny hodiny hudební výchovy na 2. stupni vyučuje učitelka s potřebnou pedagogickou i odbornou způsobilostí. Ve speciální učebně s motivující výzdobou je k dispozici klavír, reprodukční technika i starší sbírka orffovských nástrojů.

Zhlédnuta byla velmi dobře připravená hodina hudební výchovy v sedmé třídě. Učivo odpovídalo stanoveným osnovám předmětu. Vyučující pozitivně motivovala žáky pomocí reprodukováných ukázek i vlastní hrou na klavír. Žáci se převážně aktivně věnovali hudebním činnostem. V hodině bylo dostatek zpěvu i her. Zařazena byla rytmická cvičení a v přiměřené míře i poslech skladby z probíraného období. Atmosféra ve třídě byla po celou hodinu příjemná, komunikace velmi dobrá.

Plánování výuky a personální podmínky hudební výchovy i výtvarné výchovy jsou velmi dobré, materiální podmínky průměrné. Psychohygienické podmínky, organizace výuky, motivace žáků, komunikace a výsledky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita sledované výuky výtvarné výchovy se pohybovala v pásmu nadprůměru, v souhrnu je hodnocena jako velmi dobrá. Zhlédnutá výuka hudební výchovy na 2. stupni je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě zjištěných skutečností je výuka sledovaných předmětů hodnocena v rozmezí velmi dobrá až s výraznými nedostatky.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy je zachycena v dokumentech Dlouhodobé záměry školy (obsahuje tyto části: 1. Zásady úspěšného chodu školy, 2. Netradiční formy práce, 3. Zabezpečení a Dlouhodobý plán rozvoje školy pro rok 1997-2000 (konstatuje 18 úkolů pro lepší fungování školy). Oba dokumenty mají deklarativní charakter, není z nich patrné, co bylo již za uplynulé období tří let splněno.

Ředitel má sestaven roční plán (Úkoly pro školní rok 1999-2000), který zahrnuje priority v oblasti výchovně-vzdělávací, zájmové a mimoškolních aktivit, personální a materiální. Na tyto plány navazují funkční čtrnáctidenní plány, které stanovují data i zodpovědnost za splnění dané činnosti. Jeho součástí jsou plány pedagogických rad a třídních schůzek s uvedenými termíny a programem. Zahrnuje tzv. Termínový plán vzdělávacích seminářů pro pedagogické pracovníky. Ředitel má zpracovány dílčí plány k činnosti školy, např. plán výletů a soutěží. Plnění zadaných úkolů je pravidelně sledováno a vyhodnocováno hlavně při jednáních na provozních poradách.

Výuka v 1. - 9. ročníku probíhá podle schváleného učebního programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Další nabídky vzdělávacího programu (nepovinné předměty, zájmové útvary) vycházejí z možností školy a částečně je bráno hledisko na zájmy žáků a jejich rodičů.

Pro výchovně-vzdělávací práci mají vyučující sestaveny časové tematické plány, jejichž zpracování je na rozdílné úrovni. Byly zjištěny dílčí nedostatky (viz hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a občanské výchově).

Pro výuku integrovaných žáků se specifickými poruchami učení a chování jsou pro tento školní rok zpracovávány individuální plány.

Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Kompetence ředitele a jeho zástupkyně nejsou písemně stanoveny, jsou založeny na ústní dohodě. Tento stav nemá negativní vliv na zdárný chod školy. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se schází dle plánu čtyřikrát ročně. Zápisy z jednání mají dobrou vypovídací hodnotu. Pedagogický sbor se řídí dokumentem Povinnosti učitelů, který je zpracován pro podmínky zdejší školy; v posledních čtyř letech nebyl aktualizován. Provozní zaměstnanci mají písemně stanoveny pracovní náplně (např. Pravidla pro činnost uklízeček) a stvrzené svým podpisem.

Vnitřní chod školy se řídí tzv. Režimem školy, který je obdobou školního řádu. Neobsahuje ustanovení o zacházení s učebnicemi, čímž je porušen § 15 písm. c vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Po druhé vyučovací hodině

trvá přestávka patnáct minut a po páté vyučovací hodině je přestávka stanovena jen na pět minut, čímž je porušen § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. V Režimu školy nejsou obsažena práva žáků.

Předávání informací uvnitř školy je bezproblémové. Ze strany ředitele a jeho zástupkyně převládá osobní jednání, informace trvalejšího rázu jsou zveřejňovány na nástěnce ve sborovně; využíván je i školní rozhlas. Jedenkrát měsíčně se konají provozní porady, na nichž jsou projednávány především organizační záležitosti; o jednáních jsou vedeny písemné záznamy. Ředitel začíná spolupracovat se školním parlamentem, v němž jsou zástupci žáků z V. - IX. tříd.

Čtyřikrát v průběhu školního roku se konají třídní schůzky. Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání a chování svých dětí informováni prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, anebo dopisem (udělení pochvaly, informace o udělení snížené známky z chování aj.).

Škola se prezentuje na veřejnosti pořádáním Dne otevřených dveří, školních akademií a mimoškolními akcemi. O své činnosti informuje prostřednictvím okresního a místního tisku. Pro veřejnost je zajímavá i velmi pečlivě zpracovaná výroční zpráva školy.

Organizační struktura je funkční. Nedostatky se vyskytují ve školním řádu (tzv. Režimu školy). Vnitřní a vnější informační systém je na velmi dobré úrovni.

Celkově je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel využívá při vedení pedagogických i správních zaměstnanců demokratický styl. Hodnocení pracovníků probíhá dvakrát ročně a zároveň i při pohospitačních rozbořech. Pro přidělování nadtarifních složek platu jsou zpracována kritéria, se kterými byli všichni seznámeni; měli také možnost podílet se na jejich tvorbě. Nadtarifní složky platu jsou nízké, nemohou mít dostatečnou motivační funkci.

S dalším vzděláváním pedagogických pracovníků seznamuje dokument Termínový kalendář vzdělávacích seminářů, kde jsou stanovena data, názvy akcí a jména učitelek a vychovatelek. Účast na těchto seminářích je založena na dobrovolnosti, zúčastňuje se jich převážná část pracovníků. V kvalitě sledované výuky se další vzdělávání pedagogických pracovníků projevilo jen minimálně. Pro individuální vzdělávání je možno využívat knižní fond knihovny a odborné časopisy.

Ve škole je ustanovena předmětová komise cizích jazyků - o její činnosti nejsou vedeny písemné záznamy. Při základní škole existuje metodická skupina, která sdružuje nejen učitelky 1. stupně ze ZŠ Cerhovice, ale také vyučující ze spádové ZŠ Drozdov a ZŠ Újezd. Zaměřuje se na řešení specifických problémů, které souvisí s přechodem žáků ze spádových škol do zdejší školy.

Systém vedení a motivování pracovníků je celkově hodnocen jako průměrný.

Kontrolní mechanismy

Součástí dokumentu Úkoly pro školní rok 1999/2000 jsou obecné zásady kontrolní činnosti ředitele - je zaměřena na zvyšování úrovně vyučovacího procesu. Zahrnuje tyto oblasti: modernizace učeben, využívání audiovizuálních pomůcek, udržování sbírek, hospitační činnost. Závěry z hospitací jsou zahrnuty v plánech programů pedagogických rad v tomto školním roce jen jedenkrát. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v kontrole časových tematických plánů. Při pohospitačních rozhovorech ředitel i zástupkyně dobře provedli zhodnocení kvality pedagogické práce a zároveň poskytli metodickou pomoc vyučujícím.

Obecné závěry z kontrolní činnosti jsou projednávány na provozních poradách.

Projednávání výsledků hospitační činnosti s vyučujícími je dobré. Ředitel prokázal schopnost kvalitní kontroly, její přínos pro kvalitu výuky je však málo účinný. V kontrole časových tematických plánů jsou dílčí nedostatky.

Celkově je kontrolní systém hodnocen jako průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Na základě zjištěných skutečností je řízení školy v daných podmínkách celkově hodnoceno jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Základní škola Cerhovice, okres Beroun, je úplná základní škola. Ve školním roce 1999/2000 má celkem 10 tříd a 208 žáků. Kromě místních žáků navštěvují školu ještě žáci dojíždějící z okolních obcí - především ze Záluží, Drozdova a Újezda. Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Ročník	Počet tříd	Počet žáků v ročníku	Z toho dívek
1.	1	15	9
2.	1	11	6
3.	1	16	11
4.	1	22	8
5.	1	24	13
1. st. celkem	5	88	47

Ročník	Počet tříd	Počet žáků v ročníku	Z toho dívek
6.	1	24	11
7.	1	30	13
8.	2	37	24
9.	1	29	12
2. st. celkem	5	120	60

Výchovné poradenství

Poradenskou funkci zastává v posledních letech učitel s dlouholetou pedagogickou praxí, bez kvalifikačního studia. Učební úvazek má snížený pouze formálně, současně je i třídním učitelem. Jeho prostorovým zázemím je pomůckový kabinet, vybavenost odbornou literaturou je velmi sporadická. Pro zveřejňování dlouhodobých informací slouží nástěnka na chodbě, aktuální informace jsou předávány osobně. Konzultační hodiny pro žáky a rodiče nejsou zveřejněny.

Obsah poradenských činností se zaměřuje především na problematiku profesního uplatnění vystupujících žáků a na evidenci dokumentace integrovaných dětí s specifickými poruchami učení a chování. Tyto činnosti jsou rozvrženy do celoročního plánu a podle zjištění jsou i zajišťovány.

Odbornou péči o žáky se specifickými poruchami učení škola poskytuje jen částečně. Podle řádné dokumentace je evidováno a vykazováno 23 integrovaných žáků. Individuální plány pro jejich výuku nebyly v době inspekce ještě zkompletovány. Speciálně - pedagogická péče je těmto žákům nabízena pouze na 1. stupni a je v kompetencích třídních učitelek a vychovatelky školní družiny, několik z nich absolvovalo kurz pro danou problematiku. Na 2. stupni, kde je

většina vykazovaných dětí, není tato odborná pomoc zajišťovaná, škole chybí především personální kapacita. Učitelé jsou vedením školy usměřováni k úlevám a tolerancím při hodnocení handicapovaných žáků, ne vždy je tento trend plně respektován. Ve sledovaných hodinách nebyla ze strany učitelů 2. stupně zaznamenána výrazná diferenciací a používání speciálních metod, slovní hodnocení se neuplatňuje. Čtyři žáci 8. a 9. ročníku ředitel školy na základě žádosti jejich rodičů uvolnil z výuky cizího jazyka.

Výchovné poradenství je zodpovědně zajišťováno v oblasti profesionální orientace a v administrativě. Dokumentace integrovaných žáků je aktualizovaná a utříděná, důvěrné informace jsou zabezpečeny. Rezervy jsou v zajišťování odborné pomoci žákům 2. stupně. Poradenské služby školy a péče o děti s vývojovými poruchami učení a chování mají nedostatky i citelně slabá místa.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Beroun o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 53/96 ze dne 13. února 1996
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 1999
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy
- Režim školy
- Rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Záznamy z provozních porad
- Časové tematické plány učiva
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99
- Žákovské knížky, notýsky a sešity žáků
- Hospitační záznamy
- Dokumenty zpracované ředitelem školy: Dlouhodobý plán rozvoje školy pro rok 1997/2002, Dlouhodobé záměry školy, Úkoly pro školní rok 1999/2000, Termínový kalendář vzdělávacích seminářů, dílčí plány k činnosti školy
- Inspekční zpráva čj. K-02-02/9596-60/Ki ze dne 18. 3. 1996

ZÁVĚR

Nedostatky zjištěné při komplexní inspekci konané ve dnech 5. - 7. března 1996 byly převážně odstraněny. Některá doporučení vyplývající z této kontroly se však shodují s doporučeními ze současné inspekční zprávy. Došlo ke zlepšení ve výuce anglického jazyka.

Na základě zjištění z inspekční činnosti je výuka ve sledovaných hodinách matematiky hodnocena jako průměrná až se silnými nedostatky, výuka zeměpisu a tělesné výchovy na 2. stupni jako nevyhovující, celkově je výuka v ostatních sledovaných předmětech hodnocena v rozmezí velmi dobrá až průměrná.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, porušení obecně platných právních předpisů bylo zjištěno ve třech případech. V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neplnění učebních plánů a učebních osnov ve sledovaných předmětech.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

Řízení školy je na základě zjištěných skutečností celkově hodnoceno jako průměrné.

Doporučení řediteli školy:

- Zlepšit efektivitu výuky v některých předmětech, především v matematice a zeměpisu
- Zajistit předmětovou vyváženost v rozvržení hodin (např. ve výuce matematiky v VI. třídě)
- Usilovat o zajištění odborně a pedagogicky způsobilých vyučujících zeměpisu a tělesné výchovy
- Doplnit vybavení kabinetu tělesné výchovy pomůckami
- Zvážit účelnost výuky dvouhodinových bloků tělesné výchovy jedenkrát týdně
- Zajistit organizaci lyžařského výcviku podle platného metodického pokynu
- Hledat způsoby ke zkvalitnění poradenské služby školy, např. převodem kompetencí na více pracovníků
- Pokračovat v osvětě a vzdělávání učitelů v oblasti speciální pedagogiky
- Nepokračovat v uvolňování integrovaných žáků z cizího jazyka, jejich výkon posuzovat pouze slovním hodnocením vzhledem k jejich individuálnímu plánu

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová	Mgr. Miroslava Březinová v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Černý	Mgr. Jaroslav Černý v. r.
	Mgr. Petr Jiroš	Mgr. Petr Jiroš v. r.
	Mgr. Eva Kindlová	Mgr. Eva Kindlová v. r.

V Berouně dne 29. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. prosinec 1999

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. František Rejzek	Mgr. František Rejzek v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Beroun	2000-01-24	Palivcová v. r.
Zřizovatel Obecní úřad Cerhovice	2000-01-24	022 004/00-5067

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
1999-12-17	---	Připomínky nebyly podány.